

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет
Наукове товариство студентів, аспірантів,
докторантів і молодих вчених СумДУ

ПЕРШИЙ КРОК У НАУКУ

Матеріали
ІХ студентської конференції
(Суми, 25 лютого 2018 року)

Суми
Сумський державний університет
2018

ОСОБИСТІ НЕМАЙНОВІ ПРАВА НА ТВОРИ

Охріменко А.М, студентка; СумДУ, гр. Ю-61

Творчість є одним з найбільш складних і тонких видів людської діяльності, вона органічно пов'язана з життям, з реальними потребами суспільного розвитку.

В результаті створення твори науки, літератури і мистецтва його автор набуває ряд суб'єктивних авторських прав як особистого немайнового, так і майнового характеру [3, с.107].

Г.В.Чурпіта вказує, що особисті права можуть належати лише самому творцю твори, вони, як правило, не передається іншим особам та охороняються безстроково.

Особисті немайнові права інтелектуальної власності тісно пов'язані з фізичною особою. Питання про знищення твору виникає у разі неможливості реставрації твору, неможливості зміни його місцезнаходження (розташування), небезпеки для оточення, необхідності демонтажу тощо.

Автор, будучи власником даного об'єкта, вправі ним розпорядитися, зокрема його знищити. У цьому разі автор відмовляється і від особистих немайнових прав. Коли автора немає в живих, відповідне рішення щодо цінних для суспільства творів має прийматися компетентним державним органом з попередженням спадкоємців [4, с.125].

О.А.Богдан в свою чергу пише, що особисті немайнові права автора не залежать від майнових прав. Тому в разі передання виключних майнових прав на твір особисті немайнові права належать авторові твору .

Особисті немайнові права авторів характеризуються низкою особливостей:

1. Об'єкт особистих немайнових авторських прав. Об'єктом авторських прав, зокрема особистих немайнових авторських прав, є об'єктивна форма вираження оригінального результату творчої діяльності людини (твору).

2. Суб'єкти особистих немайнових авторських прав. Ці права належать не всім фізичним особам, на відміну від загальних особистих

немайнових прав, а лише тим, які є творцями об'єктів інтелектуальної власності, зокрема авторами творів.

3. Момент виникнення особистих немайнових авторських прав. Особисті немайнові права належать кожній фізичній особі від народження або за законом [1, с. 97].

4. Момент припинення особистих немайнових авторських прав. Особистими немайними правами фізична особа володіє довічно.

Слід підкреслити, що особисті немайнові права не входять до складу спадщини. Проблема полягає в тому, що після смерті творця спадкоємці не лише захищають особисті немайнові права творців, а й виходять за межі захисту і навіть реалізують у певній частині окремі особисті немайнові права інтелектуальної власності, можливо, навіть усупереч волі покійного [2, с. 23].

Таким чином, можна зробити висновок, що вірний шлях до змісту особистих немайнових прав, в тому числі і результат, їх незалежного законодавчого оприлюднення допоможе не тільки визначити суспільно-правовий статус автора, а й ефективно забезпечити його захист.

1. Богдан О.А. Особисті немайнові права авторів літературних та художніх творів/ О.А. Богдан// Вісник Академії правових наук України. – Харків: Право, 2015.– № 5. – С. 97–107.
2. Войцеховська А. Особисті авторські права та їх охорона / А. Войцеховська // Інтелектуальна власність. – 2007. – № 2. – С. 23–32.
3. Особисті немайнові права інтелектуальної власності творців : монографія / за заг. ред. В. Луця. – Тернопіль : Підручники і посібники, 2011. – 286 с.
4. Чурпіта Г.В. Особисті немайнові права автора твору образотворчого мистецтва/ Г.В. Чурпіта // Вісник Хмельницького інституту регіонального управління та права. – 2002. – № 2. – С. 125 – 128

Керівник: Плотнікова М.В., доцент